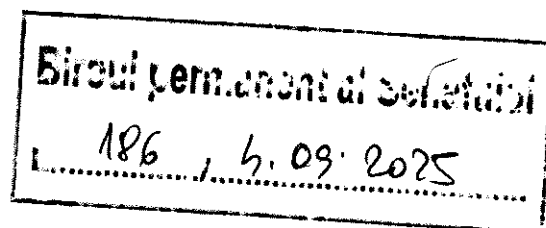

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile*, inițiată de domnul senator AUR Petrișor Gabriel Peiu împreună cu un grup de parlamentari AUR (**Bp. 174/2025**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se, în principal:

- introducerea unor limite privind durata mandatelor administratorilor neexecutivi, respectiv maxim 3 mandate sau 8 ani consecutive;

- creșterea independenței membrilor consiliilor de administrație și supraveghere prin interdicția primirii de beneficii din partea acționarilor semnificativi;

- consolidarea dreptului la informare pentru membrii consiliilor de supraveghere și obligativitatea răspunsului din partea directoratului;

- reglementarea modului de desemnare a președintelui consiliului de supraveghere în cazul votului cumulativ, pentru a reflecta în mod echitabil voința acționarilor;

- întărirea rolului comitetelor consultative (audit și nominalizare) prin desemnarea unor președinți independenți, separați de conducerea executivă.

II. Observații

1. Cu titlu preliminar, menționăm că, din *Expunerea de motive* și din formularea anumitor propuneri de modificare (i.e. alin.(6) al art. 153⁶), rezultă că inițiativa ar viza societățile listate. În acest context, precizăm că *Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, reprezintă cadrul general de reglementare în domeniul societar, aplicabil tuturor formelor de societăți, inclusiv celor listate, în completare față de regulile speciale și în măsura în care acestea din urmă nu derogă de la cadrul general.

Însă, chiar dacă *Legea societăților* este aplicabilă și acestor tipuri de societăți, semnalăm că astfel de modificări și completări ar trebui operate în ceea ce privește reglementările speciale edictate pentru societățile listate (așadar, în legislația pieței de capital), nu față de norma generală în materie societară.

Modificările aduse legii generale a societăților pot fi justificate doar în măsura în care sunt aplicabile tuturor societăților, devenind, astfel, parte a regimului general societar, or nu aceasta pare să fie intenția autorilor inițiativei legislative, astfel cum rezultă din instrumentul de motivare și din formularea unora dintre textele propuse.

De asemenea, tot din *Expunerea de motive* rezultă că aceste propuneri au fost promovate pentru „armonizarea normelor naționale cu principiile OECD privind guvernanta corporativă și cu standarde europene în materie de administrare a societăților”, fiind luată în considerare și adoptarea recentă, în decembrie 2024, a noului *Cod de Guvernanta Corporativă al Bursei de Valori București (BVB)*.

Cu toate acestea, în *Expunerea de motive* nu a fost inclusă o evaluare a beneficiilor reglementării la nivel primar general a unor aspecte tratate în aceste standarde, nefiind menționat nici motivul pentru care aceste chestiuni ar trebui prevăzute în lege, însă altele ar rămâne la nivel de standarde/principii.

Potrivit *Principiilor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)*, „Principiile se doresc a o fi concise, ușor de înțeles și accesibile tuturor actorilor cu un rol în dezvoltarea și punerea în aplicare a bunei guvernante corporative la nivel mondial. Pe baza principiilor, este rolul inițiativelor guvernamentale, semi-guvernamentale sau ale sectorului privat să evalueze calitatea cadrului de guvernanta corporativă și să elaboreze dispoziții obligatorii sau voluntare mai

detaliat, care pot lua în considerare diferențele economice, juridice și culturale specifice fiecărei țări”¹.

Astfel, deși *Principiile OCDE* pot sta la baza unor decizii de politică legislativă, în special în contextul procesului de aderare a României la OCDE, totuși, în vederea fundamentării acestora, ar fi necesară, în primul rând o evaluare pentru a constata care sunt aspectele ce reclamă o reglementare la nivel primar și dacă este util ca toate sau doar o parte dintre standarde să fie extinse la toate societățile pe acțiuni (singura situație ce justifică abordarea de reglementare la nivelul normei generate în materie societară).

În acest context, menționăm că atât *principiile OCDE*, cât și cele din *Codul de Guvernanță Corporativă al BVB* reprezintă *soft law*, deci nu sunt obligatorii, fiind menite să furnizeze posibilități de atingere a obiectivelor dorite. Însă, această natură complementară, de *soft law*, este privită ca un aspect pozitiv, având în vedere că răspunde nevoilor de flexibilitate ale societăților, astfel de prevederi putând fi ușor adaptate specificului fiecărei societăți.

În sprijinul acestei perspective, menționăm că, potrivit *principiilor OCDE*², „*Principiile sunt neobligatorii și nu urmăresc să ofere prevederi detaliate pentru legislația națională. Principiile nu înlocuiesc și nici nu ar trebui să se considere că prevalează asupra legislației și reglementărilor interne. Acestea urmăresc mai degrabă să identifice obiective și să sugereze diverse mijloace de realizare a acestora, care implică, de obicei, elemente de legislație, reglementare, norme de cotare, acorduri de autoreglementare, angajamente contractuale, angajamente voluntare și practici comerciale*”³. De asemenea, „*cadruul de guvernanță corporativă cuprinde, de obicei, elemente de legislație, reglementare, norme de cotare, acorduri de autoreglementare, angajamente contractuale, angajamente voluntare și practici comerciale care sunt rezultatul circumstanțelor, istoriei și tradiției specifice unei țări. Prin urmare, combinația dorită între aceste elemente va varia de la o țară la alta. Elementele legislative și de reglementare ale cadruului de guvernanță corporativă pot fi completate în mod util de elemente legislative neobligatorii, cum ar fi codurile de guvernanță corporativă, care se bazează adesea pe principiul „aplică sau explică” pentru a permite flexibilitate și pentru a aborda particularitățile*

¹ OECD (2023), G20/OECD, *Principles of Corporate Governance 2023*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/ed750b30en> p.7

² OECD (2023), G20/OECD, *Principles of Corporate Governance 2023*, p.9

³ OECD (2023), G20/OECD, *Principles of Corporate Governance 2023*, p.6

fiecărei societăți. Ceea ce funcționează bine într-o societate, pentru un investitor sau pentru o anumită parte interesată poate să nu fie neapărat aplicabil societăților, investitorilor și părților interesate care își desfășoară activitatea într-un alt context și în circumstanțe diferite. Astfel, orice element particular al unui cadru specific de guvernanta corporativă poate să nu fie eficient în abordarea unei anumite probleme de guvernanta în toate situațiile”⁴.

De altfel, *Codul de Guvernanta Corporativă al BVB* urmează abordarea descrisă de *principiile OCDE*, respectiv aplică sau explică, „care oferă societăților flexibilitatea de a decide ce practici să adopte pentru o asigura eficacitatea guvernantei lor”⁵.

De aceea, o evaluare a aplicării, cu titlu general, a acestor standarde ar trebui făcută, în opinia noastră, și din perspectiva societăților ale căror acțiuni sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată care ar urma să fie supuse unui regim obligatoriu de guvernanta corporativă, spre deosebire de cel flexibil, consacrat actualmente prin *Codul de Guvernanta Corporativă al BVB* și, pe alocuri, chiar unor reguli mai stricte decât cele pe care acesta le promovează (cum este, de exemplu, perioada de maximum 8 ani pentru durata mandatului de membru neexecutiv, față de 12 ani, cât prevede *Codul BVB*).

Totodată, în opinia noastră, caracterul flexibil al standardelor din *Codul de Guvernanta Corporativă al BVB* este echilibrat de obligația administratorilor din societățile listate la BVB de a include în raportul elaborat pentru fiecare exercițiu financiar o declarație referitoare la guvernanta corporativă.

Astfel, potrivit pct. 18 din *Reglementările contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară*⁶, „societățile ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată includ în raportul administratorilor o declarație referitoare la guvernanta corporativă. Această declarație se include ca o secțiune distinctă a raportului administratorilor și conține cel puțin următoarele informații: o) o trimitere la elementele următoare, după caz: (i) codul de guvernanta corporativă care se aplică entității; (ii) codul de guvernanta corporativă pe care entitatea a decis să-l aplice voluntar; (iii) toate

⁴ OECD (2023), G20/OECD, *Principles of Corporate Governance 2023*, p.9

⁵ *Codul de Guvernanta Corporativă al BVB*, <https://www.bvb.ro/juridic/files/RO%20CGC%20bvb%202025.pdf> p.3

⁶ Aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară

informațiile relevante cu privire la practicile de guvernanță corporativă aplicate în plus față de cerințele legislației naționale”.

În aceleași *Reglementări contabile* sunt prevăzute și abordările ce trebuie urmate în cazul în care o societate se abate de la principiile de guvernanță corporativă alese, respectiv: „19. (1) *În caz de abatere de la recomandările codului de guvernanță corporativă sub incidența căruia se află sau pe care au decis să îl aplice în mod voluntar, societățile ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată trebuie să indice în mod clar de la ce recomandări specifice s-au abătut și, pentru fiecare abatere în parte de la o recomandare individuală: a) să explice în ce mod s-a abătut societatea de la o recomandare; b) să descrie motivele abaterii; c) să descrie modul în care a fost luată decizia de a se abate de la recomandare în cadrul societății; d) dacă abaterea este limitată în timp, să explice când preconizează societatea că se va conforma cu o anumită recomandare; e) să descrie, dacă este cazul, măsura luată în locul conformării și să explice în ce fel măsura respectiva atinge obiectivul care stă la baza recomandării specifice sau a codului în ansamblu ori să clarifice modul în care contribuie la o bună guvernanță corporativă a societății. (2) Informațiile menționate la alin. (1) trebuie să fie suficient de clare, exacte și complete astfel încât să permită acționarilor, investitorilor și altor părți interesate să evalueze consecințele care decurg din abaterea de la o anumită recomandare. Acestea trebuie să se refere și la caracteristicile și situația specifică a societății, cum ar fi mărimea, structura societății sau structura acționariatului sau orice alte caracteristici relevante. (3) Explicațiile pentru abateri trebuie să fie clar prezentate în declarația de guvernanță corporativă, astfel încât să fie ușor de găsit de către acționari, investitori și alte părți interesate. Acest lucru ar putea fi realizat, de exemplu, urmând aceeași ordine a recomandărilor ca și în codul relevant sau prin gruparea tuturor explicațiilor privind abaterea din aceeași secțiune din declarația de guvernanță corporativă, atât timp cât metoda utilizată este explicată clar”.*

Prin urmare, în opinia noastră, există deja mecanisme la nivelul cadrului legal coroborat cu elementele de *soft law* reprezentate de *Codul de Guvernanță Corporativă al BVB* pentru a asigura o bună guvernanță corporativă a societăților listate.

Considerăm că prin Avizul formal acordat României, la data de 9 aprilie 2025, de către Comitetul Guvernanță Corporativă al OCDE, o

concluzie similară a fost trasă și în cadrul procesului de aderare al României la OCDE⁷.

2. Cu privire la propunerea de modificare a articolului 138² alin. (2) lit. h) din *Legea nr. 31/1990*, se constată că există discrepanțe între obiectul modificării, respectiv prevederile art.138² alin (2) - care vizează criteriile privind independența administratorilor și *Expunerea de motive* care menționează că propunerea legislativă urmărește introducerea unor limite clare privind durata administratorilor neexecutivi (maxim 3 mandate sau 8 ani consecutivi).

Prin urmare, limitarea duratei mandatelor nu implică modificarea art. 138².

Totodată, propunerea de completare a art. 138² alin (2) lit. h), cu un nou criteriu de independență, respectiv să nu fi avut mai mult de 8 ani consecutivi în calitate de administrator, nu este motivată în *Expunerea de motive*, și nici corelată cu prima teză a alineatului care stipulează ca și condiție de independență să nu fi fost administrator neexecutiv al societății mai mult de 3 mandate, în contextul în care durata unui mandat este de cel mult 4 ani.

3. Cu privire la alin. (1), alin. (2) și alin.(3) ale art.153⁴ din inițiativa legislativă, care vizează dreptul membrilor consiliului de supraveghere de a solicita directoratului informații în mod individual, precizăm că raporturile dintre consiliul de supraveghere și directorat sunt reglementate de *Legea nr.31/1990*, în actuala sa formă orice alte detalii cu privire la aceste raporturi putându-se stipula în cadrul altor reglementări care vizează funcționarea societății, precum statut, regulament de organizare și funcționare al consiliului de supraveghere, nefiind, astfel, necesară completarea acestui articol. Aceeași observație o formulăm și cu privire la modificarea alin. (4) al art.153⁴ din inițiativa legislativă.

4. Cu privire la introducerea unui nou alineat la art.153⁶, respectiv alin.(6), conform *Expunerii de motive*, intenția inițiatorilor este de a

⁷ Avizul formal în domeniul guvernancei corporative reprezintă o recunoaștere a progreselor realizate de România în procesul de aliniere la principiile G20/OCDE privind guvernanta corporativă, după doi ani de pregătiri interne. Mai mult decât atât, este de subliniat faptul că întregul cadru de reglementare și practicile în domeniu sunt, în acest moment, la standardele dezvoltate de OCDE, a declarat Alexandru Petrescu, Președintele Autorității de Supraveghere Financiară <https://www.asfromania.ro/ro/a/3250/Romania-a-primit-avizul-formal-al-ocde-in-domeniul-guvernantei-corporative>

reglementa modul de desemnare a președintelui consiliului de supraveghere, pentru a respecta în mod echitabil voința acționarilor”.

Precizăm că această propunere încalcă prevederile alin. (5) din același art.153⁶ din inițiativa legislativă, care stipulează că alegerea președintelui este atributul consiliului.

Mai mult, conform propunerii, alegerea președintelui consiliului de supraveghere de către acționari ar avea loc doar pentru societățile listate, care adoptă metoda votului cumulativ, prin urmare rezultă că la celelalte societăți (deci și cele listate care nu aplică metoda votului cumulativ) ar urma să se aplice în continuare prevederile alin. (5) al art.153⁶, respectiv președintele fiind ales de către consiliu.

Menționăm că aplicarea votului cumulativ este o metodă de vot care permite fiecărui acționar să aloce votul său cumulativ, obținut prin multiplicarea voturilor deținute cu numărul de membri care vor forma consiliul de administrație sau, după caz, consiliul de supraveghere, către unul sau mai mulți candidați propuși pentru consiliul de administrație sau consiliul de supraveghere, prin urmare nu se justifică aplicarea când este vorba de o singură poziție, așa cum este cazul desemnării președintelui.

5. Cu privire la propunerea de modificare a art.153¹⁰ din inițiativa legislativă, nu identificăm fundamentarea propunerii ca președintele consiliului de supraveghere să nu poată exercita calitatea de președinte al comitetului de audit/ de nominalizare.

6. Din perspectiva tehnicii legislative și a exigențelor constituționale privitoare la predictibilitatea normei⁸, semnalăm lipsa de claritate a unora dintre prevederile propuse, exigență a cărei respectare fidelă este cu atât mai necesară în situația instituirii unor interdicții sau condiții de eligibilitate pentru exercitarea unei funcții, așa cum propun autorii inițiativei legislative.

Astfel, la pct. 2, este utilizat termenul „*remunerație financiară*”, sintagmă ce nu are o definiție normativă (în cuprinsul acestei legi sau a unui alt act normativ).

De asemenea, la pct. 1, este utilizată sintagma „*mandate acordate de adunarea generală*”, așadar, dată fiind terminologia diferită de cea folosită în *Legea societăților*, textul propus pare a exclude perioada în care persoana deține calitatea de membru provizoriu al consiliului de supraveghere.

⁸ Art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată.

Totodată, textul este neclar în privința duratei totale - sunt două condiții alternative (3 mandate sau 8 ani consecutivi, dar fără precizarea legăturii dintre cele două condiții), iar potrivit *Legii nr. 31/1990*, durata unui mandat al consiliului de supraveghere/membru neexecutiv al consiliului de administrație este de 4 ani (așadar, o durată totală de 12 ani în cazul exercitării a trei mandate).

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ilie-Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului